

til tillige at være Borgemeistere; jeg har ogsaa hørt af mange, og det af de dygtigste og fortræffeligste Præster, som Præster betragtet, at det er et Forhold, som i høi Grad forstyrrer deres Forhold som Menighedens Sjælesørgere. Jeg har ikke paa dette Sagens Standpunkt stillet noget Ændringsforslag, da jeg kun havde lidet Haab om at sætte det igjennem ifølge den Ståbne, de Forslag, der ellers ere komne fra mig, hidtil have havt; men, dersom jeg, ved nærmere at tale med Flere i Thinget, skulde erfare, at der var Mulighed for at indbringe en saadan temmelig ubetydelig Forandring, som alene gik ud paa, at Præsten, uagtet han var fast Medlem af Sogneforstanderskabet, dog uden Videre skulde have samme Ret som de øvrige Sogneforstandere til at undslaae sig for at være Formand, naar han havde været det eet Aar, dersom der skulde vise sig en Stemning for dette, saa skal jeg tillade mig at forsøge paa at faae et saadant Forslag indbragt, maaskee igjennem selve Udvalget, hvorom jeg har et Slags Haab, efter at have hørt Udtalelser fra den ærede Ordfører for Udvalget, hvis Dmtale af Præstens Stilling og af den Forandring, der er stæet i hans Stilling ved dette Lovforslag, jeg fuldkomment billiger.

Indenrigsministeren: Det foreliggende Lovforslag er i flere Henseender forskjelligt fra det, der tidligere har været under Forhandling paa Rigsdagen, og det er i flere Retninger mere stemmende med det, som jeg kunde erkende for at være det Rigtige, end det tidligere Forslag; jeg kunde derfor ogsaa være meget tilbøielig til at gaae ind derpaa, deels, fordi jeg i det Hele maa ansee det for ønskeligt, at der tilveiebringes Overenskomst mellem Regjeringen og Rigsdagen, deels ogsaa, fordi jeg gjerne vilde gjengælde den Imødekommen, som jeg finder, man i Udvalget har vist mig, ved en lignende Imødekommen. Jeg skal derfor heller ikke staae paa Alt, hvad jeg i og for sig vilde ansee for at være det Rigtigere, men jeg maa dog for det Første i Almindelighed bemærke, at jeg virkelig ikke troer, hverken, at der er Trang til en saadan Lov som den omhandlede, eller at den paa nogen Maade fremmer vort Communalvæsen. Ikke

destomindre vilde jeg dog gaae ind paa en Deel deraf, hvis derved kunde tilveiebringes en Overenskomst. Jeg troer ikke, der er Noget at befrygte deraf, at Bestyrelsen af de communale Anliggender er i deres Hænder, som have idetmindste 1 Edr. Hartkorn, eller som ere i andre Forhold, der nogenlunde svare dertil. Jeg kan vel indsee, at der er adskillige andre Egenstaber, som kunde optages ved Siden af den at bestidde 1 Ede. Hartkorn, eller at have en bygningskattepligtig Bygning af den Værdi, som Communalanordningen bestemmer; men jeg troer dog ikke, at dette er overmaade vigtigt. Naar man vil udelukke de Grundeiere, der bestidde 32 Edr. Hartkorn, fra den Stilling, de hidtil have indtaget i Sogneforstanderskabet, saa er det Noget, som jeg virkelig ikke troer er i det Hele gavnligt for Kommunen, men jeg finder dog heller ikke saa væsentlige Grunde derimod, at jeg skulde modsætte mig det, naar det er en udbredt Erkjendelse i dette Thing, at man maatte ønske det forandret. (Hør! Hør!) Jeg troer, at det er en Misforstaaelse, hvorfra man gaaer ud, naar man mener, at det her dreier sig om Spørgsmaalet mellem frit og usrit Hartkorn. Besiddelsen af 32 Edr. Hartkorn kunde meget godt finde Sted, uagtet Hartkornet var usrit. Man har enkelte Exempler paa Eiendomme af 32 Edr. Hartkorns Størrelse, som ikke staae i nogen Forbindelse med noget frit Hartkorn. Jeg troer ogsaa, det er urigtigt, naar man mener, at den særdeles Afgang, som Sædegaardseierne havde til at indtræde i Amtsrædet, var grundet paa, at deres Hartkorn var frit; man fandt snarere noget Hindrende i denne Egenstabs, fordi det i visse Henseender medførte en Ulighed imellem dem og Andre, men det, som forårsagede, at de fik særdeles Afgang til at indtræde i Amtsrædet, var, at de vare betydelige Eiendomsbesiddere, som bidroge Meget til Kommunens Udgifter, og som havde størst Interesse i, at Kommunens Midler blive vel forvaltede, baade saaledes, at Intet deraf blev forødt, og at man ogsaa anvendte hvad der kunde være fornødent til at fremme gavnlige Olemed. Jeg skal imidlertid ikke urgere, hverken paa, at man skal vedligeholde den Afgang til uden Valg at træde ind i Sogneforstanderskabet, som Anord-